

Sakramentit. Sairaanvoitelu, 2. epistola ja evankeliumi

Sairaanvoitelu, toinen epistola

(Room. 15: 1 – 7)

”Veljet, meidän, jotka olemme vahvoja, on kestettävä heikkojen vajavaisuuksia. Emme saa ajatella vain sitä, mikä on itsellemme mieluista. Meidän on jokaisen otettava huomioon lähimmäisemme, ajateltava, mikä on hänelle hyväksi ja vahvistaa häntä. Ei Kristuskaan ajatellut itseään. Onhan kirjoitettu: ”Sinun herjaajiesi herjaukset ovat osuneet minuun.” Kaikki, mitä pyhät kirjoitukset sisältävät, on kirjoitettu meille opiksi, jotta saisimme siitä kestävyyttä, lohtua ja toivoa. Jumala, jolta kestävyys ja rohkaisu tulevat, antakoon teidän olla keskenänne yksimielisiä Kristuksen Jeesuksen tahdon mukaisesti, niin että te yksimielisesti yhdestä suusta ylistäisitte Herramme Jeesuksen Kristuksen Jumalaa ja Isää. Hyväksykää siis toinen toisenne, niin kuin Kristuskin on hyväksynyt omikseen teidät, Jumalan kunniaksi.”

Kristuksen esimerkkiä seuraten vahvojen (kristittyjen) on kestettävä heikkoja. Tätä tekstiä ennen Paavali käsitteli ruokasäännöksiä. Vahvat ovat niitä, jotka ymmärtävät, että kaikkea ruokaa voi syödä. Heikot taas niitä, jotka syövät ”vain kasviksia” ja kiinnittävät huomioita joihinkin päiviin (vrt. Room. 14: 1 – 6). Paavali laskee itsensä kuuluvan vahvoihin. Heikkoja tulee ”vahvistaa”, tässä yhteydessä se merkitsee kaikkea sitä, miten heikot pysyvät yhteisön jäseninä. Nykyinen suomennos on: ”kestettävä heikkojen vajavaisuuksia”. Vanhempi suomennos on ehkä parempi: ”tulee kantaa heikkojen vajavaisuuksia” (vrt. Gal. 6: 2). Tämä merkitsee Kristuksen esimerkin seuraamista. Vahvojen tulee samaistua heikompien kristittyjen kanssa.

”Ei Kristuskaan ajatellut itseään”: Hänen rakkautensa ihmisiä kohtaan motivoi Hänet uhraamaan itsensä. Saman rakkauden pitäisi motivoida kristittyjä toimimaan toisten puolesta. ”Sinun herjaajiesi herjaukset ovat osuneet minuun” on lainaus psalmeista (69: 10). Psalmin alkuperäinen idea on, että siinä huutaa apua israelilainen, jota syytetään väärin rikoksesta. Paavali lainatessaan tätä tekstiä samaistaa äsken lainatun tekstin Kristuksen persoonaan.

Pyhät kirjoitukset tarkoittavat meidän Vanhaa testamenttiamme, kertoen, että näillä teksteillä on merkitystä edelleen kristityille: ”jotta saisimme siitä kestävyyttä, lohtua ja toivoa”. Tarkoituksena on, että Kristuksen kärsimyshistoriaa katsottaisiin Vanhan testamentin esittämän historian näkökulmasta. Silloin siinä voi nähdä pelastavan toiminnan, joka siis antaa meille toivoa. Vanhempi suomennos antaa hieman erilaisen kuvan: ”että meillä kärsivällisyyden ja Raamatun lohdutuksen

kautta olisi toivo”. Kärsivällisyys viittaa niin Israelin ja Kirkon, mutta myös Jumalan kärsivällisyyteen. Silloin toivo tulee kärsivällisyyden ja Raamatun tarjoaman lohdutuksen tuloksena.

Paavali rukoilee, että Rooman kristityt olisivat yksimielisiä ja ylistäisivät yksimielisesti Jumalaa. Kristuksen esimerkkiä seuraten roomalaisten kristittyjen tulee hyväksyä toinen toisensa. Todennäköisesti Paavali tarkoittaa tässä juutalaiskristittyjen ja pakanakristittyjen suhdetta toinen toisiinsa.

Sairaanvoitelu, toinen evankeliumi

(Luuk. 19: 1 – 10)

”Siihen aikaan Jeesus tuli Jerikoon ja kulki kaupungin halki. Siellä asui mies, jonka nimi oli Sakkeus. Hän oli publikaanien esimies ja hyvin rikas. Hän halusi nähdä, mikä mies Jeesus oli, mutta ei pienikokoisena ylettynyt kurkistamaan väkijoukon takaa. Niinpä hän juoksi jonkin matkaa edemmäs ja kiipesi metsäviikunapuuhun nähdäkseen Jeesuksen, joka oli tulossa sitä tietä. Mutta tultuaan sille kohtaa Jeesus katsoi ylös ja sanoi: ”Sakkeus, tule kiireesti alas. Tänään minun on määrä olla vieraana sinun kodissasi.” Sakkeus tuli kiireesti alas ja otti iloiten Jeesuksen vieraakseen. Kun ihmiset näkivät tämän, he sanoivat paheksuen: ”Syntisen miehen talon hän otti majapaikakseen.” Mutta Sakkeus sanoi Herralle kaikkien kuullen: ”Herra, näin minä teen: puolet omaisuudestani annan köyhille, ja keneltä olen liikaa kiskonut, sille maksan nelinkertaisesti takaisin.” Sen kuultuaan Jeesus sanoin häneen viitaten: ”Tänään on pelastus tullut tämän perheen osaksi. Onhan hänkin Abrahamin poika. Juuri sitä, mikä on kadonnut, Ihmisen Poika on tullut etsimään ja pelastamaan.”

Tämä kertomus on vain Luukkaalla. Nimi Sakkeus merkitsee puhdasta, viatonta, oikeamielistä tai Jumala muistaa. Hänestä on taustaksi muistettava kaksi asiaa. Ensinnäkin hän oli tullimies ja todennäköisesti käytti asemaansa hyväksi väärällä tavalla. Toiseksi hän oli hyvin rikas. Mutta hän vastasi Jumalan esittämään kutsuun ja muutti ahneuden anteliaisuudeksi vapauttaen itsensä omistamisen orjuudesta.

Jeesus on matkalla kohti kärsimyksiään ja tulee Jerikon kaupunkiin kulkeakseen sen läpi. Kaupungin läpi kulki merkittävä tie kohti Jerusalemiä ja se antoi publikaaneille hyvät edellytykset kerätä tullimaksuja. Lyhyenä Sakkeuksen ainoa mahdollisuus nähdä Jeesus oli kiivetä puuhun. Halu nähdä tai kohdata Jeesus johtaa Sakkeuksen kohti pelastusta. ”Tänään minun on määrä olla vieraana

sinun kodissasi” ilmaisee, että Jeesus noudattaa tässä jo ennakolta laadittua pelastussuunnitelmaa. Nyt pelastus tuodaan Sakkeuksen kotiin. Sakkeus kohdattuaan Jeesuksen toimii epäröimättä.

”He sanoivat paheksuen: ”Syntisen miehen talon hän otti majapaikakseen.” Tässä Jeesus rikkoi juutalaisten perinteisen käyttäytymisen. Juutalaiset eivät olleet yhteyksissä niiden kanssa, jotka olivat syntisiä. Sakkeusta pidettiin syntisenä, sillä publikaanit tunnettiin erärehellisiksi veronkerääjiksi ja jotka myös tekivät yhteistyötä pakanallisen miehittäjävaltion kanssa.

Aikaisemmin Jeesuksen ollessa tullimiehen kodissa (Luuk. 5: 27 – 32) Hän itse vastasi Häntä kohtaan esitettyyn arvosteluun. Nyt tähän arvosteluun vastaakin Sakkeus. Hän lupaa puolet omaisuudestaan köyhille ja jos hän on vääryydellä saanut joltakin rahaa, niin hän korvaa sen nelinkertaisesti takaisin. Tämä lupaus voidaan ymmärtää kahdella eri tavalla. Jos Sakkeus puhuu asiasta tulevaisuuteen liittyen, niin hän osoittaa, että hän ei enää ole syntinen. Jos Sakkeus puhuu jo olemassa olevasta toiminnastaan, niin hän osoittaa olevansa synnitön, sillä hän on antelias ja oikeudenmukainen. Jälkimmäisessä tulkinnassa Jeesus todistaa oikeaksi Sakkeuksen hyvän maineen. Oikeampi on ensimmäinen tulkinta, Sakkeus muuttaa entistä väärää toimintatapaansa. Jos ensimmäinen tulkinta olisi oikea, niin silloin Sakkeus olisi itse ansainnut itselleen pelastuksen. Korvauksen määrä, minkä Sakkeus esittää, on Vanhan testamentin ohjeen mukainen (vrt. 2. Moos. 21: 37).

Se, että Jeesus itse tarjoutuu vieraaksi, ja Sakkeus ottaa Hänet vastaan, muuttaa Sakkeuksen elämän ja pelastus tulee ”tämän perheen osaksi”. Vanhempi käännös ei puhu perheestä, vaan huoneesta, sana voitaisiin suomentaa taloksi, rakennukseksi tai huoneeksi. Jeesuksen läsnäolo tekee mahdolliseksi sen, mikä ihmiselle oli mahdotonta. Tässä siis rikas mies meni neulansilmästä läpi. Mutta se edellytti perusteellista muutosta. ”Onhan hänkin Abrahamin poika.” Sakkeus oli palannut Abrahamin uskoon. Nyt tämä syntisenä pidetty kuuluukin Jumalan valittujen joukkoon.

”Ihmisen Poika on tullut etsimään ja pelastamaan” kadonneita. Sakkeus oli kadonnut Jumalan luota, mutta nyt hän on tullut takaisin. ”Ihmisen Poika” on määritelmä, jota Jeesus käyttää itsestään usein (vrt. Dan. 7: 13 – 14). Tässä on Luukkaan evankeliumin tiivistelmä Jeesuksesta: Hän opettaa Jumalan armosta.